

VELIUONOS KULTŪROS CENTRAS

Jurbarko rajono savivaldybės administracijos
Švietimo, kultūros ir sporto skyriui

2025-10-03 Nr. S11-35

2026 metais minėsime Veliuonoje gimusios ir augusios Lionidos Batūraitės-Matusevičienės 45-ąsias mirties metines. Mokytoja Leonida Batūraitė-Matusevičienė – tautinės kultūros skleidėja, choreografė, etnografinio ansamblio „Veliuonietis“ įkūrėja.

Leonida Batūraitė- Matusevičienė gimė 1908 m. lapkričio 6 d. Antkalnės k. (dabar Vytauto gatvė Veliuonoje). Mokėsi Veliuonos pradinėje mokykloje, Ukmergės ir Kauno gimnazijose. Kauno Vytauto Didžiojo universitete studijavo istoriją, Kūno kultūros institute - fizinio lavinimo pagrindus. 1936-1939 m. su vyru Klevu Matusevičiumi gyveno Giruliuose, Klaipėdoje, kur dėstė fizinį lavinimą. 1943 m. kūno kultūros ir istorijos mokė Alytaus mokytojų seminarijoje, vėliau – Trakų mokykloje. 1943 m. jos ir kitų veliuoniškių iniciatyva ir didelių pastangų dėka Veliuonoje buvo leista atidaryti progimnaziją, kuri iš šešiaskyrės pradinės mokyklos tapo gimnazija. 1949 m. Veliuonos gimnaziją baigė pirmoji abiturientų laida. Dėl savo patriotinių pažiūrų buvo sovietų valdžios persekiota, todėl Veliuonoje mokytojavo neilgai. Fizinį lavinimą ir istoriją dėstė Kriūkų ir Vilkijos mokyklose, o 1948 m. gruodžio 25 d. buvo suimta, teista ir ištremta į Sibirą (Magadano sritis). Dirbdama mokytoja, ji populiario lietuvių liaudies šokius, rengdavo gegužines, kurių metu jos suburti kolektyvai atlikdavo pačių sukurtus šokius. Jos tuo metu įvairių švenčių progomis ruošiamuose montažuose buvo deklamuojamos Maironio, Brazdžionio eilės. 10 metų iškentusi tremtį Sibiro lageriuose, Leonida Matusevičienė grįžo į Lietuvą (1958 m.) nuvargusi, tačiau nepalūžusi. Mokytojauti negalėjo, todėl dirbo Viešvilės vaikų namuose auklėtoja ir šokių vadove, vėliau – Petro Cvirkos memorialinio muziejaus direktore Klanguose. Tačiau dėl savo teistumo turėjo apleisti darbą. Išėjusi į pensiją, nuo 1968 metų Leonida Matusevičienė dirbo Veliuonos kultūros namuose. Čia dirbdama buvo aktyvi, mėgo organizuoti, kvietė meno saviveikloje dalyvauti ne tik suaugusius, bet ir miestelio vaikus, su kuriais vasaros atostogų metu buvo sukūrusi inscenizaciją „Jūratė ir Kastytis“. Mėgstamiausios jos temos buvo Nemunas, žvejų gyvenimas ir veikla, kas ir atsispindėjo pirmuosiuose jos vadovaujamų saviveiklininkų pasirodymuose. Ji Marytės Skridlienės suburtą kultūros namų pagyvenusių žmonių šokių kolektyvą perorganizavo į etnografinį ansamblį. Ji labai kruopščiai tyrinėjo Antano ir Jono Juškų surinktą Veliuonos krašto tautosaką, kūrė šokius, parinkdavo jiems dainas. Ji dirbo iš visos širdies puoselėdama Veliuonos krašto etnokultūrinės tradicijas. Nuolat palaikė ryšį su to meto žymiausiais Lietuvos choreografais,

VELIUONOS KULTŪROS CENTRAS

etnografais, folkloristais, tokiais kaip Juozas Lingys, Zita Kelmickaitė. 1981 m. Veliuonos kultūros namų etnografiniam ansambliui suteiktas „Veliuoniečio“ vardas. Vos spėjusi tuo pasidžiaugti, garsioji „Veliuoniečio“ vadovė mirė 1981m. lapkričio 7 d. Palaidota Veliuonos kapinėse šalia savo artimųjų. Veliuonos krašto muziejuje yra „Veliuoniečio“ ekspozicija, Vytauto gatvėje - jos gyvenamasis namas, kuriame gimė ir gyveno iki mirties.

Kur bebuvo gyvenime Leonida Matusevičienė, jai visada buvo svarbi Veliuonos mokykla. Vienas iš jos norų gyvenime - Antano ir Jono Juškų vardas mokyklai, kuris išsipildė jau mokytojai mirus. Kaip padėka už ryžtingumą įsteigiant gimnaziją Veliuonoje 1943 metais, už organizacinius sugebėjimus nugalint šios mokyklos įkūrimo sunkumus, už ne tik mokyklos, bet ir miestelio gražinimą 1992 m., Veliuonos vidurinei mokyklai suteikiant Antano ir Jono Juškų vardą, mokytojai Leonidai Matusevičienei suteiktas mokyklos Garbės vardas (po mirties).

Prašome palaikyti Veliuonos kultūros centro iniciatyvą, remiamą Veliuonos bendruomenės, seniūnijos, krašto muziejaus, A. ir J. Juškų gimnazijos 2026-uosius paskelbti Lionidos Batūraitės-Matusevičienės metais Jurbarko rajone.

Direktorė

Violeta Grabauskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Veliuonos kultūros centras, Jurbarko r. sav., Veliuona, Dariaus ir Girėno g. 1, LT-74440, 302526379
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Pasiūlymas dėl 2026 m. paskelbimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-10-03 Nr. S11-35
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-10-03 Nr. ŠS9-289
Adresatas	Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas
Registratorius	Vyriausiasis specialistas Aida Bliundžiuvaitienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-10-03 14:01:05
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2025-10-06 atspausdino Vyriausiasis specialistas Aida Bliundžiuvaitienė

Nuorašas tikras
Jurbarko rajono savivaldybės administracija
2025-10-06